

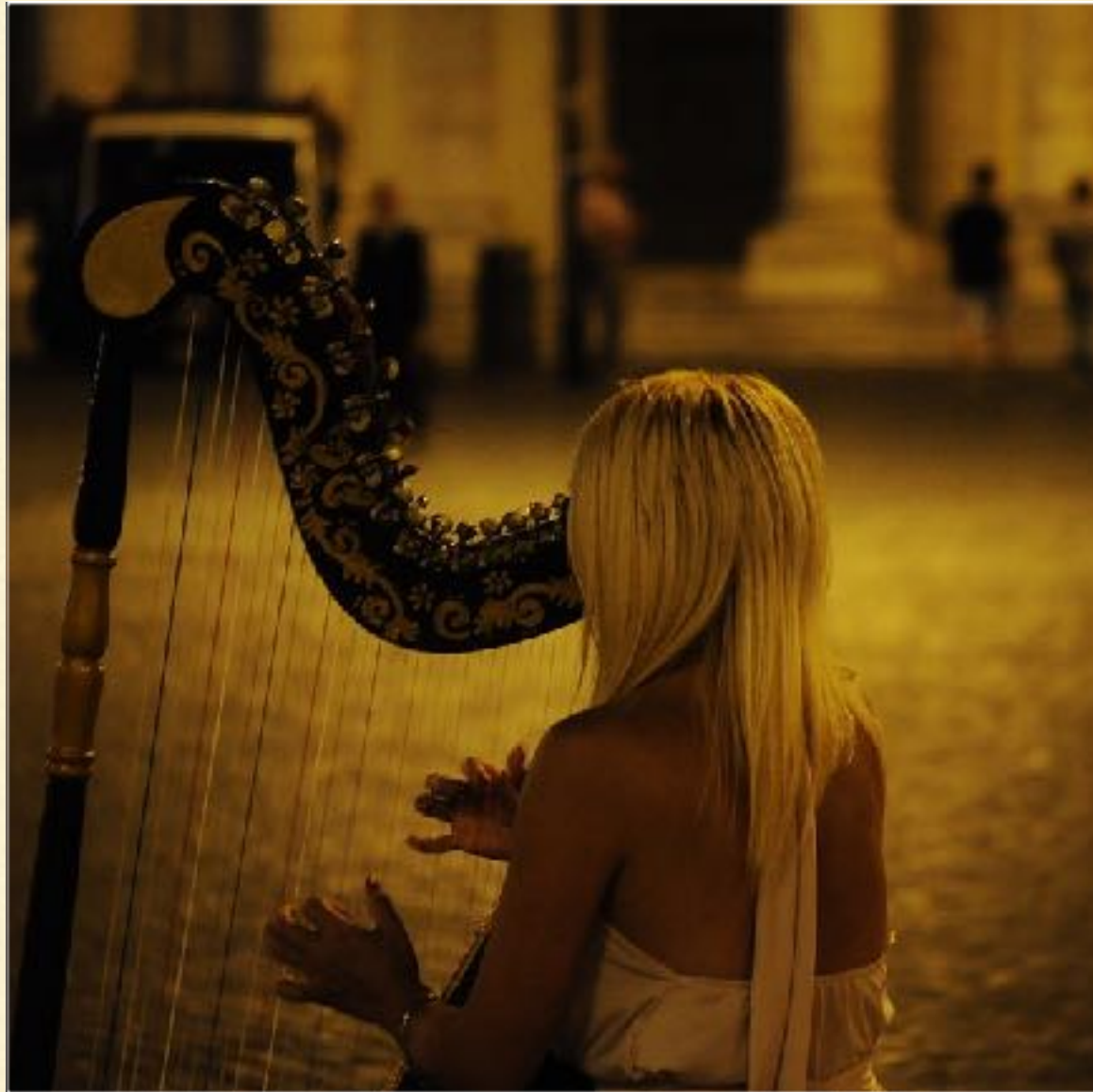
ROMANTISMUS V HUDBĚ

OD KDY DO KDY?



- **Romantismus** zahrnuje převážně hudbu **19. století**.
- Na jeho počátku tu byla stále ještě hudba klasicistní a nový směr se prosazoval postupně.
- Naopak, když přišel **přelom 19. a 20. století**, vmísily se do hry i **nové směry** jako **např. impresionismus**.

JAKÝ BYL ROMANTISMUS?



- Narozdíl od klasicistního stylu, který si zakládá na formální dokonalosti, vyrovnanosti a čitelnosti, **romantismus** přináší nový **vstup citu**, na významu nabývá **fantazie**, vznikají poměrně **okázalá až velkkolepá díla**.

ROMANTISMUS - INSPIRACE A NOVINKY



- Vzniká tzv. **programní hudba** tj. hudba, která **přináší i mimohudební obsah** (má program - **např. vypráví příběh, legendu, napodobuje různé situace apod.**), příkladem programní skladby je symfonická báseň.
- Pro skladatele je často typická **inspirace v národní lidové hudbě** a **lidové tradice** obecně.

- Před nástupem romantismu nebyly lokální rozdíly v hudbě příliš patrné. Bylo poměrně těžké rozpoznat, zda nějaká skladba vznikla v Itálii nebo v Německu. To se však postupně mění společně se stále sílícími národními vlivy jednotlivých skladatelských „škol“.



- Stále **více se užívá národních jazyků** např. v libretech oper a dalších vokálně-instrumentálních skladbách.
- Skladatelé intenzivně studují lidovou kulturu a motivy zakomponovávají do svých prací.
- Velmi dobrým příkladem romantického skladatele, který se ve svém díle inspiroval lidovými vlivy je **Fryderyk Chopin** [šopén].



FRYDERYK CHOPIN



- Chopin bývá někdy označován jako „**básník klavíru**“.
- Byl to hrdý **vlastenec**, hudebník, který se děsil početného publika, **klavírní virtuóz**, muž, jehož stravovala hrozná nemoc, **polský hudební skladatel**, vynikající **improvizátor**. Poněkud nerozhodný, ale věrný přítel, láskyplný syn a bratr, sympatický kolega, šlechetný a trpělivý **učitel**.

FRYDERYK CHOPIN



- Chopinův otec byl Francouz, matka Polka. Měl tři sestry.
- Studoval u Vojtěcha Živného (český učitel, skladatel, houslista a dirigent).
- Ve své době je považován za „nového Mozarta“, koncertuje po Evropě
- Komponuje pod silným vlivem polské lidové tvorby.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chopin,_by_Wodzinska.JPG

FRYDERYK CHOPIN



- Známe jsou např. chopinovy **mazurky**, (které představují vlastně klavírní stylizace polského lidového tance).
- Psal však také **koncerty, polonézy, etudy**, balady, scherza...
- Často ve svých skladbách používal tzv. **rubato** (překlad „neklidně“) - jde o manipulaci s rychlostí, rytmičnou volnost.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Fryderyk_Chopin#/media/File:Fryderyk_Chopin.jpg

FRYDERYK CHOPIN - DÍLO A VÝZNAM



- 2 klavírní koncerty, **3 sonáty**, 4 balady, 4 scherza, 24 preludií, **27 etud**, nokturna, mazurky, **valčíky**, **polonézy** a jiné.
- Ve své době vnímali hudebníci Chopina, jako vynikajícího klavíristu i improvizátora. Dodnes zůstaly zachovány a neustále jsou hrány, obdivovány jeho skladby, poznámky k jejich provádění i metodické rady.

DALŠÍ SKLADATELSKÉ OSOBNOSTI ROMANTISMU



- Mezi nejvýznamnější hudební tvůrce romantismu patří: Carl Maria von Webber, **Franz Schubert**, **Hector Berlioz**, Ferenc Liszt, **Richard Wagner**, Edvard Grieg, Giuseppe Verdi, **Johannes Brahms**, Anton Bruckner, Modest Petrovič Musorgskij, **Petr Iljič Čajkovskij**, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Georges Bizet, **Bedřich Smetana**, **Antonín Dvořák** ad. ad.

ROMANTISMUS - FORMY, ORCHESTR...



- V době romantismu se intenzivně rozvíjí symfonická tvorba.
- Skladatelé psali **symfonické básně** (*programní hudba*) i **symfonie**.
- Ve skladbách se počítá s rozsáhlejším **orchestrem cca 60-70 hráčů** (v některých případech byl vyžadován i **vyšší počet** hudebníků)

OPERA

- Dochází ke změnám, je kladen **větší důraz na děj i plynulost hudby.**
- Hudba se stává jakousi vizitkou národní úrovně, vnáší často **závažné** až filosofické **myšlenky** a někdy přerůstá až do úrovně politické.



HUDBA V ROMANTISMU A OBCHOD



- Poprvé se ve velkém rozvíjí **obchod s hudbou** a podnikání s ní související, ať už jde o vydavatele nejen notových materiálů nebo o **zajímavé honoráře** pro vystupující umělce.
- Na mnoha místech světa vznikají **konzervatoře**.
- Nabízejí se tzv. abonentky - vstupenky na celou sezónu koncertů.